

Južno-vzhodno bojišče. Ob
Vojsi nobeni dogodki.

Namestnik generalštabnega šefa
pl. Höfer, fml.

Enver-paša v avstro-ogrskem glavnem stanu.

K.-B. Dunaj, 11. septembra. Iz vojnega
tiskovnega urada se piše:

Prihajajoč od fronte v naših vrstah se
borečih cesarsko otomanskih (turških) čet, je
turški vice-generalisimus Enver-paša
dne 10. t. m. dopoldne v bivališče c. in kr.
nadpoveljstva došel. Bil je prvi osebni se-
staneček obeh najvišjih poveljnikov zveznih
avstro-ogrskih in turških armad — pomembni
sestaneček, zlasti ker se je izvršil v trenutku,
ko je pokazala bojovna složnost s tako srečo
svoje plodove nasproti nanovo nastalemu za-
hvatnemu sovražniku. Hvaležno uvaževanje
tega zvestega bratstva orožja izrazil se je
tudi v izredno pristranem sprejemu. Pogovori
v glavnem stanu trajali so popoldne dne 10.
in dopoldne dne 11. t. m. Dne 11. t. m. za-
pustil je Enver-paša zopet avstro-ogrski glavni
stan. Na voznji od in do kolodvora ter pov-
sod, kjer se je turški generalisimus zadržal,
bil je od prebivalstva mesta najpristraneje
povzdravljen.

Zračni napad na Italijo.

K.-B. Dunaj, 12. septembra. Uradno se
danes razglša:

Dogodki na morju.

V noči od 11. na 12. septembra je neko
brodovje pomorskih letal letališče v Gesiju,
kolodvorske naprave od Falconart in
odporne baterije od Ancone napadlo. V
poslopje za letala se je večkrat polno zadelo.
Letala so bila od odpornih baterij obstrelje-
vana, pa so se nepoškodovana vrnila.

Mornariško poveljništvo.

Nemško uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Berlin, 11. septembra (W.-B.) Iz
velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Fronta vojvoda
Albrechta würtemberškega. Nič novega.
— Fronta prestolonaslednika Rupprechta
bavarskega. Velikemu angleškemu napadu od
9. t. m. sledili so večeraj omejeni ali krepki
peljani sunki ob cesti Pozieres-Le Sars
in proti oddelku Ginchy-Combles; bili
so zavrnjeni. Za Ginchy in južno-vzhodno
od tam so od danes zjutraj novi boji v toku.
Pri Longnevalu in ob gozdiču od Leu-
ze so v večeraj popisanih bližinskih bojih na-
prej potisnjeni jarki v roki sovražnika ostali.
Francози napadli so južno od Somme brez-
uspešno pri Belloyu in Vermandovillersu.
Mi smo pridobili posamezne, dne 8. septembra
od Berny nazaj in smo napravili čez 50 vje-
tih. — Fronta nemškega prestolona-
slednika. Mestoma ostri topovski boj
vzhodno od Maase.

Vzhodno bojišče. Fronta princa
Leopolda bavarskega. Na obeh straneh
Stara Czerwicze so bili so zopet z
močnimi silami napredujoči Rusi, kakor dan
popreje, krvavo zavrnjeni. — Fronta nadvoj-
vode Karla. Boji med Zloto Lipo in
Dnjestrom dne 7. in 8. septembra se iz-
kazujejo kot poskusi Rusov, pod izrabo pri-
dobljene ozemlja od 5. septembra v hitrem
sunku prodreti na Bursztyin in se obenem
polastiti Halicz a. Spretno peljana in isto-
tako izvršena obramba grofa pl. Bothmer
je to nakano preprečila. Rusi so imeli izredno
težke izgube. — V Karpatah je položaj
v splošnem nespremenjen.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od torika.

K.-B. Dunaj, 12. septembra. Iz velike-
ga glavnega stana se poroča:

Vzhodno bojišče. Fronta proti

Rumunski. Položaj nespremenjen. —
Fronta nadvojvode Karla. V Karpatih tra-
jajo boji naprej. Vsi napadi, ki jih je sovra-
žnik proti našim postojankam severno od do-
line Zlate Bystrice in v zgornji dolini
Czermoc naperil, ostali so brezuspešni. Dru-
gače v vzhodni Galiciji nobeni dogodki. —
Fronta princa Leopolda bavarskega. Ob
spodnjem Stochodu poskusil je nasprotnik
z velikimi množicami našo črto predreti. Bil
je pod zanj težkimi izgubami zavrnjen. V
ostalih delih fronte zmerni artiljerijski ogenj.

Italijansko bojišče. Na fronti
med Etscho in Aspach-dolino pono-
vili so Italijani svoje napade v oddelkih na
Spilu-Monte Maio. Bili so povsod pod
občutnimi izgubami zavrnjeni. Na Primor-
skem se je artiljerijsko delovanje v oddelku
kraške visoke planote povečalo.

Južno-vzhodno bojišče. Pri c. in
k. četah nobena sprememba.

Namestnik generalštabnega šefa
pl. Höfer, fml.

Mackensen poveljnik zoper Rumune.

Nemško uradno poročilo od
torika.

K.-B. Berlin, 12. septembra. (W.-B.) Iz
velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Fronta prestolo-
naslednika Rupprechta bavarskega. Na
obeh straneh Somme bile so sovražne na-
padalne nakane v splošnem z zatvornim
ognjem preprečene. V gozdu Foureaux
in Leuze poskusili so Angleži zaman, pri-
dobiti na ozemlju v boju z ročnimi granatami.
Vas Ginchy padla je večeraj zjutraj v roko
sovražnika. Artiljerijski boj se z ljutostjo na-
daljuje.

Vzhodno bojišče. Fronta princa
Leopolda bavarskega. Severno od Stara
Czerwicze se je neki z močnimi silami
peljani ruski napad pod težkimi izgubami
pred našimi obrambami razbil. — Fronta
nadvojvode Karla. V Karpatah so bili so-
vražni napadi v pokrajini Babaludowa,
pri Cimbroslawi in ob Capulu odbiti.
V protisunku pri Cimbroslawi smo vje-
li 170 Rusov.

Balkansko bojišče. Pod povelj-
vom generalfeldmaršala pl. Mackensen stoječe
nemške in bolgarske sile nadaljujejo svoje
prodiranje v Dobrudži. — Na makedonski
fronti živahni artiljerijski boj. — V pokrajini
Vardarja vodijo bolgarske čete uspešne
boje ob Strumi.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 13. septembra. Uradno se
danes razglša:

Vzhodno bojišče. Fronta proti Ru-
munski. Položaj je nespremenjen. — Fronta
nadvojvode Karla. Od Rusov proti naši kar-
patski fronti med Smotrecom južno-zap-
adno od Zabie in Zlate Bystrice peljani
enotni množinski napad izjalovil se je na odporu
hrabrih braniteljev pod sovražnika najtežjimi iz-
gubami. V vzhodni Galiciji nobeni dogodki.
Fronta princa Leopolda bavarskega. Raz-
vred zmernega ognja artiljerije in minskih me-
talcev ničesar pomembnega.

Italijansko bojišče. Ob Sočini
fronti trajajo sovražni artiljerijski ogenj naprej.
Med Etsch in Aspach-dolino je precej-
šnji mir nastopil.

Južno-vzhodno bojišče. Ob Vo-
jsi deloma zmerni boji.

Namestnik generalštabnega šefa
pl. Höfer, fml.

Zračni napadi na Cervignano in Benetke.

K.-B. Dunaj, 13. septembra. Uradno se
danes razglša:

V noči od 12. na 13. t. m. je brodovje
pomorskih letal kolodvorske naprave in vo-
jaške objekte od Cervignana z mnogo-
številnimi bombami dobro obmetalo. Dva

večja požara, ena ljuta eksplozija v enem ob-
jektu in več polnih zadetkov v kolodvorski
napravi se je doseglo. Drugo brodovje po-
morskih letal je v isti noči vojno pristanišče
Benetke napadlo. Zadelo se je polno z
najtežjimi bombami v arzenalu, v ladjedel-
nicah, pri gazometrih, v fortu Alberone in
v pristaniških napravah od Chiozze; v
Chiozzi se je opazilo tudi več požarov. Obe
brodovji pomorskih letal ste se v kljub najlju-
tejšemu obstreljevanju nepoškodovani vrnila.

Mornariško poveljstvo.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 13. septembra (W.-B.) Iz
velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Fronta prestolo-
naslednika Rupprechta bavarskega. Iz
novega se je bitka severno od Somme vnela.
Naše čete stojijo med Combles in Som-
me v težki borbi. Francozi so vdrli v Bou-
chavesnes. Artiljerijski boji se na obeh
straneh reke z veliko ljutostjo nadaljujejo.
Fronta nemškega prestolonaslednika.
Na desni od Maase so se francoski napadi
v Thiaumont-oddelku in v dolini Sou-
ville izjalovili.

Vzhodno bojišče. Fronta princa
Leopolda bavarskega. Položaj je nespre-
menjen. Manjši ruski sunki bili so severno
od izliva Dwetin in pri Garbunowki
(severno od Dünaburga) zavrnjeni. — Fronta
nadvojvode Karla. V Karpatih zapričeli so
Rusi na fronti od Smotreca do Zlate
Bystrice (južno-zapadno od Zabie) z eno-
tnim množinskim napadom. Bili so povsod pod
najtežjimi izgubami od naših hrabrih, pod
poveljstvom generala pl. Conta stoječih čet
zavrnjeni. — V Siebenbürgenu so
nemške čete v oddelku od Hermann-
stadta in južno-vzhodno od Hötzinga
z Rumuni v vojno dotiko stopile.

Balkansko bojišče. Gibanja v
Dobrudži izvršujejo se po načrtu. — Ob
makedonski fronti nobeni dogodki po-
sebnega pomena.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Napadalni uspehi nemških pomorskih letal.

K.-B. Berlin, 13. septembra (W.-B.)
Dne 11. septembra napadla so nemška po-
morska letala pred Konstanco in južno
od nje ruske pomorske vojne sile. Opazilo se
je, da se je zanesljivo zadelo na neki linijski
ladji, nekem podmorskem čolnu in nekaterih
razruševalcih. Vsa letala so se nepoškodova-
vana vrnila.

Dne 12. septembra napravilo je več na-
ših brodovij pomorskih letal v morju pri
Rigi napad na sovražne pomorske bojne
sile. Večkrat se je zanesljivo zadelo in en
sovražni razruševalec potopilo. Vkljub najlju-
tejšemu obstreljevanju so se vsa
letala nepoškodovana vrnila.

Izpred sodišča.

Pretirane cene sadja.

Erfurt, 7. septembra. Tukajšnja sod-
nija obsodila je nekó trgovko s sadjem, ki je
bila nakupila funt jabolk za 25, prodajala pa
za 50 pfenigov, torej s 100% dobička, na
400 mark denarne globe ali 80 dni zapora;
v sodbi se je tudi izreklo, da se mora sodba
in njena vtemeljitev v dveh časopisih javno
razglasiti.

Sleparija z vojaškimi podporami.

Zara, 6. septembra. Pred tukajšnjo de-
želno sodnijo se je vršila razprava zaradi ve-
like sleparije z vojaškimi podporami. Na
obtožni klopi sedelo je 103 kmetov iz ob-
čin Kistanje in Benkovac ter trije pomočniki
v preiskovalnem zaporu umrlega glavnega
krivca Endrizzi, pisarniškega oficijanta
pri okrajnem glavarstvu v Benkovacu. Ta
Endrizzi ponarejal je spise, ki jim je pritisnil
tudi uradni pečat, na katerih podlagi so po-

tem soobtoženi vojne podpore dvigali. Tako je bila država za 100.000 kron oškodovana. Endrizza je seveda primerna denarna darila v svoj žep vtaknil. Njegovih trije pomočniki so bili obsojeni vsak na 5 let težke ječe, 88 ostalih obtožencev pa na ječo od 1 tedna do 3 mesecev; 15 kmetov je bilo oproščenih.

Obsodbe pred vojaško sodnijo.

Theresienstadt, 1. septembra. Kakor poroča „Nordböhmisches Tagblatt“, bilo je v času od 13. julija do 31. avgusta od c. k. deželnoobrambene divizijske sodnije v Theresienstadtu 19 oseb obojega spola na ječo od 3 mesecev do 3 let obsojenih. Obsodba se je izvršila večinoma zaradi zločina motenja javnega miru, v posameznih slučajih zaradi zločina javne nasilnosti, zapeljavanja in sokrivde pri zanemarjenju zaprisežene vojaške dolžnosti, zaradi zločina žaljenja Velikanstva in zločina zoper vojno silo države.

Nedostojno obnašanje branjevke.

Gradec, 10. septembra. Na tukajšnjem trgu je neka prodajalka sadja in zelenjave imenom Ana K a m p e r kupce, ki se jim niso dopadle njene pretirane cene, na nesramni način opsovala in sramotila. Mestni magistrat Gradec jo je vsled tega obsodil na občutno denarno kazen. Upati je, da bode to podučljivo za gotove prodajalce, ki itak bedno ljudstvo še na nesramni način psujejo.

Veleizdajstvo.

Gradec, 11. septembra. Zaradi zločina veleizdajstva po § 58c k. p. in vohunstva po § 67 k. p. bil je 33-letni hlapec in tkalec Miha Dutczak iz Salotwine, okraj Bohorodžany, v tajni razpravi obsojen na 12 let težke ječe, poojstrene z enim trdim ležiščem vsako četrletje.

Prehud jeziček.

Celje, 9. septembra. V celjski okolici stanujoča Pepina Jernešek je pred kratkim v neki tukajšnji gostilni o raznih splošno spoštovanih osebah žaljivo govorila. V enem slučaju je sodnik že odločil in je obdolženko na 20 K globe odnosno 24 ur zapora obsodil. O ostalih obtožbah pa se bode šele razpravljalo.

Navijanje cen pri živini.

Celje, 9. septembra. Bartelj Pečovnik, posestnik v konjiški okolici, je julija meseca 1916 l. posestniku Matiji Potočnik v Zgornji Pristovi 680 kil težkih par volov za 3000 K ponudil in končno za 2580 K prodal. Ker so bili to napol pitani voli, smel bi le 1768 K zahtevati. Pečovnik se je s tem zagovarjal, da se je šlo tukaj le za plemsko živino, ne pa za pitano. Bil je pa obsojen na 14 dni zapora, poojstrenega z enim trdim ležiščem vsaki teden. V razsodbi je konjiška sodnja izrekla, da ni razumeti, zakaj naj bi bila z večjimi troški krmljena pitana živina cenejša nego navadna plemenska živina. Okrožna sodnja celjska je prvo razsodbo potrdila.

Predrage maline.

Konjice, 9. septembra. Posestnica Helena Jeravšek iz konjiškega okraja zahtevala je julija meseca za 3 in pol kile malin 7 kron. Zato je bila od okrajne sodnije v Konjicah na en teden zapora, poojstrenega s trdim ležiščem, obsojena.

Posledice sramote.

Gradec, 12. septembra. Neki ruski vojni vjetnik prišel je v vojaško preiskavo, ker je stal na sumu, da je z 21-letno posestnikovo hčerko Terezo Zotter v Berglu, okraj Feldbach, v ljubavnih razmerah stal. Zotter je bila zaslišana in je dejala, da ni imela ničesar z Rusom opraviti. Rekla je, da se čuti že 7 mesecev kot mati, da pa je neki kmetijski fant oče. Dne 5. junija je porodila

Zotter otroka, dotični fant pa je bil najzadnje dne 4. julija na dopustu. Tako se je izkazalo, da je bil Rus oče. Zotter je bila zaradi krivega pričevanja na dva meseca ječe obsojena. — Tudi 26-letna dekla Marija Spörk iz Mahrensbacha je občevala z nekim ruskim vjetnikom. Pri sodnji je rekla, da je imela le enkrat z njim opraviti, ker jo je baje posilil. Dobila je od njega zato par kron. Izkazalo se je pa, da je dobila od Rusa za njeno „ljubezen“ skupno 56 kron. Vsled krivega pričevanja je bila obsojena na tri mesece težke ječe, poojstrene vsaki mesec z enim trdim ležiščem.

Predrag krompir.

Ptuj, 5. septembra. Posestnica Marija Furek iz Hajdine prodala je 6 krompirjev, ki so tehtali 35 dekagramov, za 10 vinarjev. Najvišja cena je bila takrat 19 vinarjev za eno kilo krompirja. Furek je bila vsled tega pred tukajšnjo okrajno sodnijo obsojena na 3 dni zapora, poojstrenega s temnim zaporem.

Ruska ljubica.

Sv. Juri na Koroškem, 11. septembra. Sabina Hinteregger, dekla pri g. Gschlosser na Steinbergu, bila je od c. k. okrajnega glavarstva v Wolfsbergu zaradi ljubezenskega občevanja z ruskimi vjetniki na 5 dni zapora obsojena.

Novi davki.

Novi davčni zakoni, ki jih je izdala vlada, stopijo takoj po razglasitvi v veljavo. Direktni davki se zvišajo z vojnimi dokladami. Zvišanje se izvrši po posebnem odstotnem ključu.

Vojna doklada znaša pri **zemljiškem davku** 80 odstotkov, pri pridobinskem davku prvega in drugega razreda 100 odstotkov, tretjega in četrtega razreda pa 60 odstotkov. Za ono pridobnino, ki ni uvrščena v razrede, če se plačuje manj nego 300 K davka, 60 odstotkov, če znaša davek več nego 300 K, 100 odstotkov.

Družbe, ki morajo polagati javne račune (delniške družbe, delniška društva, pridobitne in gospodarske družbe, družbe z omejenim jamstvom) bodo plačevale rentabilitetno doklado, ki se takole stopnjuje: če nosijo 6 odstotkov, se plača 30 odstotkov več, če nosijo do 10 odstotkov, 40 odstotkov, do 12 odstotkov 50 odstotkov, do 14 odstotkov 70 odstotkov, še več pa 80 odstotkov.

Rentne doklade znašajo 100 odstotkov.

Doklade k **dohodninskemu davku** znašajo ob prejemkih v kronah

3000	2500	15
5200	7200	20
7200	10000	25
10000	14000	30
14000	20000	35
20000	26000	40
26000	32000	45
32000	40000	50
40000	48000	55
48000	56000	60
56000	64000	65
64000	75000	70
75000	100000	80
100000	140000	90
140000	200000	100
nad 200000		120

rednih davkov.

Doklada k **tantjemam znaša** 100 odstotkov. Vojne doklade se bodo morale plačati, če se je odmera rednega davka že izvršila, brez posebnega poziva tudi že za leto 1916. Vojna doklada k osebni dohodnini do teče dne 1. septembra 1915. Za leto 1916 morajo službodavci vojno doklado odtegniti od plače v šestih mesečnih obrokih pričenši s 1. oktobrom.

Druga naredba po § 14 uvaja davek na **netiva in kresila**.

Ta znaša:

a) za žepne užigalice 2 vinarja za zavojček, v katerem je več nego 90 kosov; za

zavoječke, ki štejejo več kosov pa za vsakih 90 kosov po 2 vinarja;

b) za druge užigalice 2 vinarja do 60 kosov; za zavojčke po več nego 60 kosov za vsakih 60 in ostanek 2 vinarja;

c) za užigalne svečke 10 vinarjev za vsak zavojček, ki nima več nego 60 kosov; za večje zavojčke za vsakih 60 in ostanek po 10 vinarjev.

Užigalice in užigalne svečke, ki se užigajo na obeh koncih ali po večkrat, se obdačijo po svoji užigljivosti.

Žepna kresila, ki niso težja nego 25 gramov, 50 vinarjev.

Težja žepna užigala 1 krono.

Namizna in stenska svetila 3 krone po kosu.

Užigalice in kresila, ki so se nahajala pred 18. septembrom v trgovini (od tega dne velja namreč obdačenje), se obdačijo naknadno. Le če davek ne bi znašal več nego 10 kron, se opusti obdačenje. Od 1. do 18. septembra se kresila ne smejo prodajati. Nove tovarne za užigalice se brez dovoljenja vlade ne smejo ustanovljati. Vlada sme določiti za užigalice, kadar hoče, najvišje cene.

Zvišane so s tretjo naredbo tudi pristojbine na totilazator, igre in dirke.

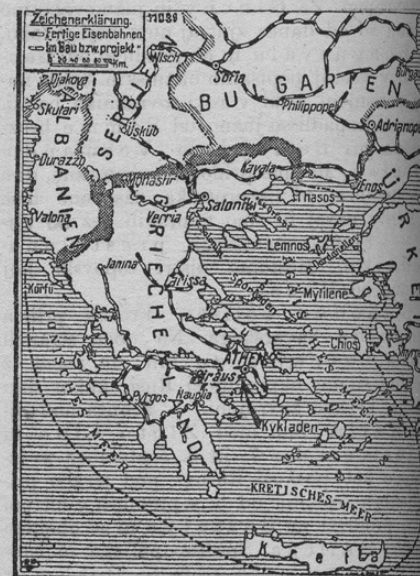
Za račune velja kolek do 20 kron 2 vinarja, od 20 do 100 kron 10 vinarjev, od 100 do 1000 kron 26 vinarjev, za večje zneske 50 vinarjev.

Kolek za **železniške vozne liste** velja 1:20 K nad 5000 kilogramov teže (ali za cel železniški voz); sicer 30 vinarjev za vsak vozni list.

Vlada ceni te nove davke takole: Zvišani davek na žganje (februar 1916) in tobačna režija dajo 100 milijonov kron, 42 milijonov zemljiška doklada, 29 milijonov pridobninska doklada, 12 milijonov rentni davek, 3 milijone davek na tantijeme in 84 milijonov doklada k osebni dohodnini, 15 milijonov davek na užigala in 2 in pol milijona kron na hazardne stave. Ti davki znašajo okroglo 400 milijonov. Dohodke bo pa vlada še pomnožila z zvišanjem poštinih pristojbin in železniške tarife, tako da utegnjo novi dohodki države znašati okoli 750 milijonov kron.

K balkanski vojni.

Naš zemljevid obsega južni del balkanskega polotoka, na katerem se bijejo zdaj zopet velike, morda za celo vojno odločilne

bitke. Na zemljevidu so zlasti dokončane (■ ■ ■ ■) in projektirane (□ □ □ □) železnice označene. Ta zemljevid daje pač zanimivi pregled o številu prihajajočih pokrajin.

Razno

Vpoklic po zadnjem izbiranju črnovojnikov. Ministerstvo za delšno brambo poroča, da se bode te dni objavilo razglas, po katerem